

Aleg. 60

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o zmianie etatu posad i płac służby
lekarskiej i administracyjnej z powodu rozszerzenia kraj.
Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Wysoki Sejmie!

I. Ustanowiony uchwałą Wysokiego Sejmu z 25. maja 1875 etat płac krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie opiewa w poz. 1.:

Dyrektor:

- a) płacy 2.200 zł. w. a.,
- b) pomieszkanie z opałem,
- c) dodatków pięcioletnich po 300 zł. w. a.

Na podstawie jednak uchwały Wysokiego Sejmu z 25. maja 1875 Nr. 8 Dz. u. kr. z r. 1876 Wydział krajowy przyznał zaraz pierwszemu dyrektorowi, a później także jego następcy dodatek osobisty w kwocie 800 zł. w a., czyli 1.600 k, tak, że płaca roczna pierwszych dwóch dyrektorów rzeczzonego zakładu wynosiła wraz z dodatkiem osobistym faktycznie 6.000 k.

Przyznanie tych wyższych poborów dyrektorom zakładu kulparkowskiego w formie dodatków osobistych było uzasadnione wzrastającym ustawicznie zakresem ich czynności lekarskich i administracyjnych. Jak już w sprawozdaniu Wydziału krajowego z 3. lipca 1903 L. W. 66397 podniesiono, ilość dni leczenia w zakładzie kulparkowskim wzrosła w czasie od r. 1876 do r. 1903 z cyfry 173.528 do cyfry 363 640, t. j. o 190.112, więc przeszło w dwójnasób; ilość umysłowo chorych zaś z 600 do 1.100, t. j. o 500 osób. Dyrektor zaabsorbowany nadzorem lekarskim i kierownictwem wielkiego zakładu, nie może liczyć na jakikolwiek dochód z prywatnej praktyki; częste zaś wyjazdy urzędowe do Lwowa narażają go na wydatki, dla których pokrycia proponowano przyznanie mu relutum za wikt w kwocie 816 k.

W uwzględnieniu tych motywów, jak niemniej wobec faktu, że obecnemu dyrektorowi nie przyznano dodatku osobistego, pobieranego przez jego poprzedników, wstawiła komisya sanitarna w budżet kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie na r. 1904, uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z 31. października 1903, w rubr. I. poz. 1. dla dyrektora:

- a) płaca 6.000 k.;
- b) relutum za wikt 816 k.

Jednakże powołane wyżej sprawozdanie Wydziału krajowego nie weszło pod obrady Wysokiego Sejmu, skutkiem czego zasadnicza zmiana etatowej płacy dyrektora rzeczzonego Zakładu nie mogła być uchwalona.

Wydział krajowy zatem ponawia poniżej swe wnioski.

II. Obecnie wskutek równoczesnego rozszerzenia Zakładu kulparkowskiego okazuje się nadto potrzeba zmiany etatu posad i plac także innych sił lekarskich; ustanowiona bowiem cytowaną na wstępie uchwałą Wysokiego Sejmu z r. 1875 ilość 4 lekarzy etatowych (włącznie z dyrektorem), podniesiona następną uchwałą sejmową z 19. października 1878 do liczby 5 lekarzy okazała się niewystarczającą. Lekarskie ciało Zakładu kulparkowskiego, obejmujące do r. 1904: 1 dyrektora, 2 prymaryuszy i 2 sekundaryuszy, nie mogłoby w przyszłości podolać ciężącym na niem obowiązkom wobec 1.200 chorych umysłowo, rozmieszczonych w starym zakładzie, w pawilonie dla zakaźnych i w 6 nowych pawilonach. Skoro zaś wedle wywodów komisji sanitarnej, zawartych w sprawozdaniu z 15. października 1903 L. s. 3165|03, a przyjętych uchwałą Wysokiego Sejmu z 24. października 1903, Zakład kulparkowski odpowiadać ma wymogom leczniczym, to niewątpliwie pierwszym do tego krokiem będzie pomnożenie jego sił lekarskich. Potrzebę tę uznał Wysoki Sejm raz implicite, przyjmując do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z 5. września 1903 L. W. 9611|03 o rozszerzeniu omawianego Zakładu, gdzie proponowano utworzenie 4 nowych posad lekarskich (t. j. dwóch dla 200 uleczalnych i dwóch dla 300 nieuleczalnych obłąkanych) — powtóre, wstawiając do rubr. I. poz. 4. budżetu kulparkowskiego na r. 1904 w etacie lekarskim place dla 2 asystentów, których też Wydział krajowy w r. b. prowizorycznie zamianował. Wedle norm jednak przyjętych w innych wzorowych zakładach dla obłąkanych 1 lekarz przypadać winien na 80 chorych uleczalnych, względnie na 160 chorych nieuleczalnych. W zakładach zaś, w których — podobnie jak w Kulparkowie — mają pomieszczenie oba typy obłąkanych, przypada wykle 100 chorych na jednego lekarza, zatem na 1.200 umysłowo chorych w Kulparkowie powinny przypaść 12 lekarzy. Uwzględniając jednak finansowe obciążenie Zakładu, jak niemniej znacniejszą ilość nieuleczalnych obłąkanych, Wydział krajowy uważa za dostateczną ilość dziesięciu lekarzy etatowych, mianowicie: 1 dyrektora, 3 prymaryuszy z placą 3.000 k., 3 sekundaryuszy z placą 2.000 k., 1 asystenta stałego z placą 1.500 k., wreszcie 2 asystentów mianowanych na lat dwa z placą 1.400 k. — i odpowiednio do tego formułuje swój wniosek poniżej.

III. W ścisłej łączności z rozszerzeniem kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie pozostaje znaczny wzrost jego czynności administracyjnych. Etat służby administracyjnej pomnożono jeszcze uchwałą Wysokiego Sejmu z 19. października 1878, którą utworzono drugą posadę oficjała i uchwałą sejmową z 17. października 1888, którą utworzono drugą posadę pisarza etatowego w rzeczonym Zakładzie. Mimo to w ostatnich czasach, wobec znacznego napływu chorych, dawał się niejednokrotnie Zakładowi odczuć brak urzędnika administracyjnego, skutkiem czego Wydział krajowy zezwalać musiał Dyrekcji na przyjmowanie prowizorycznych dyetaryuszy. Ponieważ jednak przez dorazowe powierzanie niezawsze odpowiednio ukwalifikowanym funkcyonaryuszom czynności rachunkowych lub administracyjnych, zwłaszcza w zakresie kosztów leczenia, jednolitość urzędowania mogłaby uciepnieć, Wydział krajowy stawia poniżej wniosek utworzenia trzeciej etatowej posady pisarza przy Zakładzie kulparkowskim.

IV. Gdy wreszcie przez rozszerzenie tego Zakładu dobudową 6 nowych pawilonów i innych obiektów ilość zabudowań starych i nowych wzrośnie do liczby 32, a nadto wprowadzone zostaną różne urządzenia techniczne, wymagające starannego i umiejętnego utrzymania, przeto okazała się niezbędna potrzeba ustanowienia specjalnego funkcyonaryusza, który będzie miał sobie poruczone ezuwanie nad całym kompleksem budynków i różnorodnych urządzeń, nad należytą ich konserwacją i utrzymaniem w należytym stanie. Nadto funkcyonaryusz ten (dozorca domów) będzie miał obowiązek prowadzić nadzór nad wyższą i niższą służbą domową. Z tych przeto powodów proponuje Wydział krajowy utworzenie nowej etatowej posady dozorey domów Zakładn kulparkowskiego z takimi samymi poborami, jakie obecnie przysługują pisarzom Zakładu.

Na podstawie przedstawionych w niniejszem sprawozdaniu wywodów wnosi Wydział krajowy:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Uchwałą sejmową z 25. maja 1875 r., ustanawiającą etat posad i plac kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, zmienia się częściowo, jak następuje:

I. Etat posad.

A. w poz. 2.: Dziewięciu lekarzy doktorów medycyny, mianowicie: trzech prymaryuszy, trzech sekundaryuszy, jeden asystent stały i dwóch asystentów mianowanych na dwa lata.

C. w poz. 3.: Trzech pisarzy. Jako poz. 4.: Dozorca domów.

II. Etat plac.

W poz. 1.: Dyrektor:

- a) płaca 6.000 koron;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) wikt I. kl., względnie relutum;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 600 koron.

Jako poz. 4. a): Asystent:

- a) płaca 1.500 koron;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) wikt I. kl., względnie relutum;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 200 koron.

Jako poz. 4. b): Asystenci:

- a) płaca 1.400 koron;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) wikt I. kl., względnie relutum.

Jako poz. 9.: Dozorca domów:

- a) płaca 1.260 koron;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) wikt II. kl., względnie relutum;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 160 koron.

Wskutek powyższej uchwały, uzupełniającej uchwały Sejmu krajowego z 19. października 1878, 17. października 1888, 21. września 1892, 7. lutego 1895 i 27. marca 1899, zmieniony etat posad i plac służby lekarskiej i administracyjnej kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie opiewa odtąd, jak w załączniku /..

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z W. Ks. Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Mieczysław Onyszkiewicz w. r.

Członek Wydziału krajowego.

ETAT

posad i płac krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

I. Etat posad.

A. Zarząd i służba lekarska.

1. Dyrektor ze stopniem doktora medycyny, posiadający wykształcenie teoretyczne i praktyczne w psychiatrii, pełni obowiązki naczelnego lekarza.

Przy obsadzaniu posady dyrektora wolno Wydziałowi krajowemu nie zważać na wiek §. 3. ustawy służby krajowej wymagany.

2. Dziewięciu lekarzy doktorów medycyny, mianowicie: trzech prymaryuszy, trzech sekundaryuszy, jeden asystent stały i dwóch asystentów mianowanych na dwa lata.

B. Służba duchowna¹⁾.

1. Jeden kapelan obrz. rzym. kat.

2. Jeden kapelan obrz. gr. kat.

C. Służba administracyjna.

1. Rządca.

2. Dwóch oficjalów¹⁾.

3. Trzech pisarzy.

4. Dozorca domów.

5. Maszynista²⁾.

D. Służba niższa³⁾.

1. Woźny.

2. Oddźwierny przy furcie zakładowej.

3. Oddźwierny przy bramie wjazdowej⁴⁾.

¹⁾ Uchwała sejmowa z 19. października 1878.

²⁾ Uchwała sejmowa z 21. września 1892.

³⁾ Uchwałą sejmową z 17. października 1888 zwinęto posadę nadzorcy służby, a uchwałą sejmową z 25. listopada 1889 zwinęto posadę nadzorczyńi służby żeńskiej (aknszerki).

⁴⁾ Uchwała sejmowa z 27. marca 1899.

II. Etat plac.

1. Dyrektor :
 - a) płaca 6.000 koron ;
 - b) pomieszkanie z opałem i światłem ;
 - c) wikt I. kl., względnie relutum ;
 - d) trzy dodatki pięcioletnie po 600 koron.
2. Prymaryusze :
 - a) płaca po 3.000 koron ;
 - b) pomieszkanie z opałem i światłem ;
 - c) wikt I. kl., względnie relutum ;
 - d) trzy dodatki pięcioletnie po 400 koron.
3. Sekundaryusze :
 - a) płaca po 2.000 koron ;
 - b) pomieszkanie z opałem i światłem ;
 - c) wikt I. kl., względnie relutum ;
 - d) trzy dodatki pięcioletnie po 300 koron.
4. a) Asystent stały :
 - a) płaca 1.500 koron ;
 - b) pomieszkanie z opałem i światłem ;
 - c) wikt I. kl., względnie relutum ;
 - d) trzy dodatki pięcioletnie po 200 koron.
4. b) Asystenci :
 - a) płaca po 1.400 koron ;
 - b) pomieszkanie z opałem i światłem ;
 - c) wikt I. kl., względnie relutum.
5. Kapelani :
 - a) płaca po 800 koron ;
 - b) pomieszkanie z opałem i światłem ;
 - c) wikt II. kl., względnie relutum ;
 - d) trzy dodatki pięcioletnie po 100 koron.
6. Rządca :
 - a) płaca 2.520 koron¹⁾ ;
 - b) pomieszkanie z opałem i światłem ;
 - c) wikt I. kl., względnie relutum ;
 - d) trzy dodatki pięcioletnie po 400 koron.
7. Oficynałowie :
 - a) płaca po 2.220 koron²⁾ ;
 - b) pomieszkanie z opałem i światłem ;
 - c) trzy dodatki pięcioletnie po 300 koron.
8. Pisarze :
 - a) płaca po 1.260 koron³⁾ ;
 - b) pomieszkanie z opałem ;
 - c) wikt II. kl., względnie relutum ;
 - d) trzy dodatki pięcioletnie po 160 koron.
9. Dozorca domów :
 - a) płaca 1.260 koron ;
 - b) pomieszkanie z opałem i światłem ;
 - c) wikt II. kl., względnie relutum ;
 - d) trzy dodatki pięcioletnie po 160 koron.

¹⁾ Ob. sprawozdanie Wydziału krajowego.

²⁾ Uchwałą sejmową z 17. października 1888 włączono relutum za wikt do płacy.

³⁾ Ob. sprawozdanie Wydziału krajowego.

10. Maszynista:

- a) płaca 1.200 koron;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) wikt II. kl., względnie relutum.

11. Woźny:

- a) płaca 1.000 koron¹⁾;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) dodatek na ubiór 100 koron;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 60 koron.

12. Oddźwierny przy furcie zakładowej:

- a) płaca 1.000 koron;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) dodatek na ubiór 100 koron;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 60 koron.

13. Oddźwierny przy bramie wjazdowej:

- a) płaca 1.000 koron;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) dodatek na ubiór 100 koron;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 60 koron.

¹⁾ Uchwałą sejmową z 27. marca 1899 podniesiono woźnemu i dwóm oddźwiernym płacę, odejmując im relutum za wikt.
